

Štoreški ŽELEZAR

Leto XIII. — Št. 6

25. junij 1973

PROIZVODNJA SLOVENSkih ŽELEZARN V MAJU

S proizvodnimi uspehi v mesecu maju smo lahko zadovoljni. Skupno proizvodnjo smo izvršili s 100% in blagovno celo s 108%. Minuli mesec je menda prvič,

odkar skupno pregledujemo uspehe, da je prekoračen mesečni načrt proizvodnje surovega železa na Jesenicah in v Štorah.

SUROVO ŽELEZO

Železarna	Mesečni načrt	Mesečna izvršitev	%	Kumulat. načrt	Kumulat. izvršitev	%
Jesenice	13.400	13.696	102	65.400	59.949	92
Štore	4.300	4.349	101	20.400	18.895	93
Skupno	17.700	18.045	102	85.800	78.844	92

Kljub ugodnemu rezultatu znaša skupna proizvodnja še vedno

1.027 ton manj kot v istem obdobju preteklega leta.

SUROVO JEKLO

Železarna	Mesečni načrt	Mesečna izvršitev	%	Kumulat. načrt	Kumulat. izvršitev	%
Jesenice	38.600	39.316	102	200.900	201.523	100
Ravne	16.250	15.578	96	81.250	80.883	100
Štore	3.400	3.368	99	14.600	14.447	99
Skupaj	58.250	58.262	100	296.750	296.853	100

Mesečni načrt proizvodnje SM jekla je izvršen celo s 104%, ker znaša jeseniška proizvodnja skoraj 1.200 ton več, kot je predvideval načrt. V proizvodnji elektro jekla pa je proizvodnja slovenskih železarn zaostala za 1.154 ton ali 4% za načrtovano proizvodnjo. Železarna Jesenice je mesečni načrt izvršila z 97% in železar-

na Ravne z 96%.

V skupni proizvodnji so železarne izvršile mesečni načrt: na Jesenicah z 99%, na Ravnah z 100 odstotki in v Štorah z 102%.

Blagovna proizvodnja je bila v preteklem mesecu zelo uspešna in ena najvišjih, kar jih je bilo doslej doseženih.

Železarna	Mesečni načrt	Mesečna izvršitev	%	Kumulat. načrt	Kumulat. izvršitev	%
Jesenice	31.215	31.784	102	157.070	158.991	101
Ravne	11.242	11.781	105	56.209	55.300	98
Štore	9.807	12.639	129	54.149	62.082	115
Skupaj	52.264	56.204	108	267.428	276.373	103

Doslej je bila dosežena višja mesečna proizvodnja samo letos marca, ko je znašala 58.503 tone. Letošnje leto znaša blagovna proizvodnja v prvih petih mesecih 7% ali 18.257 ton več kot v enakem obdobju lani.

Kljub tem ugodnim rezultatom pa v poedinah grupah proizvodov oziroma pri poedinah proizvodih nismo bili tako uspešni.

Pri gredicah je izvršitev samo 91% in od tega na Ravnah samo 81%. Pri kovanem jeklu je izvršitev 78%. V hladni predelavi, ki največ doprinese k dobri realizaciji ni nobena železarna izvršila mesečni načrt. Jesenice so izvršile načrt z 94, Ravne z 92 in Štore z 82%. Medtem, ko je količinski zaostanek v Štorah 57 ton in ne pomeni toliko, pa je zaostanek v mesecu maju za programirano

količino na Jesenicah 563 ton. Jesenice imajo še iz prejšnjih mesecev lepo prednost, tj. 5% nad načrtom, Štore pa so svoj zaostanek še povečale in izvršujejo kumulativni načrt v hladni predelavi le z 86%.

Pri mehanski obdelavi je stanje zelo podobno stanju iz meseca aprila. Obe železarni, Ravne in Štore nista izvršili mesečnega načrta. Mesečna izvršitev za ZPSŽ znaša 90%, na Ravnah 97% in v Štorah 85%.

Odprema je sorazmerno ugodna. Najbolje stoje na Ravnah, kjer je dosedanja letošnja odprema praktično izravnana s proizvodnjo. Na Jesenicah je odprema za 5.119 ton manjša kot proizvodnja in v Štorah tudi za 2.408 ton manjša.

(Dalje na 2. strani)

Uveljavljanje ustavnih dopolnil na ravni slovenskih železarn

I.

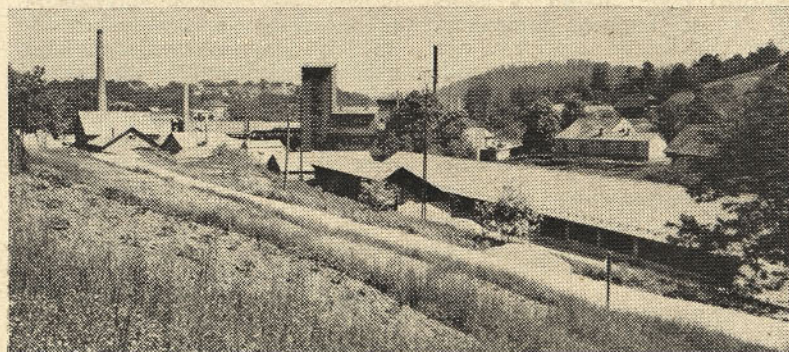
Na 10. seji delavskega sveta ZPSŽ dne 14. 9. 1972 na Jesenicah je bila imenovana komisija za uveljavljanje ustavnih dopolnil v ZPSŽ v sestavi: Dušan Stare, Adi Cigler, Viktor Opaka, Andrej Cetinski in Miha Potočnik kot predsednik. Komisija se je sestala 11-krat, razen tega pa je imela eno sejo skupaj s poslovnim odborom ZPSŽ, enkrat tudi z direktorjem ZPSŽ. Ob začetku dela komisije je bilo začetno osnovno izhodišče, da je treba okrepiti doslej vzpostavljene odnose, začetane v statutu in ustanovni pogodbi. Na sejah komisije je bilo obravnavanih vrsta pravnih in dejanskih vprašanj, posredovanih vrsta izkušenj s strani samih tovarn oz. drugih delovnih organizacij, ki so koristile tovarnam pri sestavi in usklajevanju osnutkov tovarniških samoupravnih sporazumov in pri sestavi samoupravnega sporazuma na ravni združenega podjetja. Komisija je o svojem delu ter o dilemah, s katerimi se je srečevala, poročala delavskemu svetu ZPSŽ na njegovi 11. seji (26. 12. 1972 na Ravnah) in 12. seji (23. 4. 1973 v Štorah). Na svoji zadnji seji dne 9. 5. 1973 je komisija pregledala in sprejela osnutek samoupravnega sporazuma, ki ga posreduje poslovnemu odboru in vodstvom družbeno političnih organizacij ZPSŽ v mnenje in priporočila. Po ponovni uskladitvi stališč bo komisija pripravila predlog ter ga posredovala v javno razpravo.

II.

Izhodišče osnutka samoupravnega sporazuma je opredeljeno v temeljnih načelih. Ustanovitelji kot tudi pridružene organizacije združenega dela so suvereni ena-

že v naslovu in temeljnih določbah je predlagana sprememba firme, tako da se glasi: SLOVENSKE ŽELEZARNE — metalurški predelovalni kombinat Ljubljana (kot alternativa je ostal dosedanja izraz združeno podjetje). Z novim izrazom za sestavljeno delovno organizacijo, ki pojmovno predstavlja tehnološko povezan proizvodni proces v več fazah, se želi že v firmi poudariti kvantitativne, predvsem pa kvalitativne spremembe v odnosih. Kot prvo naj omenimo predvideno združevanje grupe podjetij predelovalcev žice (Veriga Lesce, Plamen Kropa, Tovil Ljubljana in Žična Celje), ki poleg kvantitete prinašajo tudi premik v sami povezavi sedanjih železarn, saj se iz horizontalne povezave gradi tudi vertikalna povezava, ki objektivno lahko privede do večjih prednosti integracije. Razen že omenjenega pa pomeni uresničitev novih načel tega sporazuma novo kvaliteto v medsebojnih odnosih. Poleg te združitve potekajo priprave za pridružitve Metalurškega inštituta Ljubljana, vodijo pa se razgovori še z več drugimi organizacijami združenega dela. Za umestnost spremembe firme pa lahko navedemo tudi razlog, da je večina železarn v Jugoslaviji povezana v kombinata (Sisak, Zenica, Smederevo, Lukavac).

Organizacija slovenskih železarn temelji na treh organizacijskih ravneh: raven temeljne organizacije, raven podjetja in raven sestavljene delovne organizacije. V osnutku so obdelana izhodišča za urejanje odnosov med drugim in tretjim nivojem, ker so odnosi med prvim in drugim nivojem predmet samoupravnih sporazumov posameznih podjetij. Raven Slovenskih železarn — sestavlje-

kopravni koalicijski udeleženci, ki se združujejo zaradi uresničevanja skupnih ciljev, ki jih bodo v združenem delu lažje, učinkovitejše ali bolj ekonomično ustvarili.

Samoupravni sporazum nadalje omogoča, da se v slovenske železarne priključi vsaka delovna organizacija, ki izkaže svoj interes, da z združevanjem dela in sredstev skupaj s podpisniki zagotovi sebi in celoti večji poslovni uspeh ob soglasju podpisnikov (odprt sistem). Vse določbe sporazuma omogočajo nove združitve brez spremembe sporazuma.

S samoupravnim sporazumom se gradi organizacija, kjer se skupno rešujejo le istovetni cilji oz. skladni interesi. Kadar interesi ne bodo skladni, se jih ne bo tiščalo v ospredje. Večina odnosov bo tudi v bodoče potekala na bilateralni oz. multilateralni podlagi.

ne delovne organizacije je opredeljena: enkrat kot organizacijska celota, v kateri se skupno formira politika in se zagotavlja njeno izvajanje, v dogovorjenih pristojnostih pa lahko samostojno nastopa proti tretjim osebam, ter drugič kot organizacijska raven, na kateri se preko dogovarjanja organizira formiranje skupne politike podjetij v sestavi Slovenskih železarn in izvajanje določenih funkcij. Kompetence so razdeljene med nivoji, pri čemer tretji nivo nima operativnih odločanj, temveč se tam snujejo predlogi za sistemske rešitve. V sporazumu so podrobneje navedene dejavnosti skupnih interesov Slovenskih železarn po področjih: metalurške dejavnosti, finalizacije, ekonomike in financ, marketinga — komerciale, organizacije poslovanja in splošnih zadev.

(Dalje na 2. strani)

Uveljavljanje ustavnih dopolnil

(Nadaljevanje s 1. strani)

Združene samoupravljaljske funkcije poverjajo člani delovne skupnosti Slovenske železarne skupnim organom samoupravljanja:

1. organ upravljanja:
 - svet delegatov
2. kolektivni izvršilni organi:
 - upravni svet
 - komisije
 - notranja arbitraža.
3. delavska kontrola.

Samoupravni organi so sestavljeni po delegatskem načelu, kjer enakopravno odločajo delegacije. Ker so vsi podpisniki enakopravni partnerji, ni preglasovanja. Sestava je delavska, mandat traja 2 leti. Glede na odločanje delegacij je manj pomembno vprašanje, koliko delegatov bo predstavljalo vsakega podpisnika, saj je poudarek na kvaliteti in ne kvantiteti.

Poleg samoupravnih delujejo tudi vodstveni organi, in sicer:

1. kolektivni vodstveni organi;
2. individualni vodstveni organi.

Kolektivni vodstveni organ sestavljajo odgovorni delavci — nosilci funkcij posameznih področij dela vseh podpisnikov ter so pristojni in odgovorni za:

- pripravo predlogov enotne poslovne politike,
- operativno izvajanje take politike.

V sporazumu so podobno opredeljene tudi pristojnosti in odgovornosti generalnega direktorja ter ostalih individualnih vodstvenih organov.

Pomembno je določilo glede postopka sprejemanja odločitev. Upravni svet usklajene predloge kolektivnih vodstvenih organov, ki so pravzaprav motor kombinata, posreduje lahko neposredno v sprejem pristojnim skupnim samoupravnim organom (tretja raven), oz. jih posreduje v javno razpravo podpisnikom. V zadevah, ki niso skupnega pomena za vse podpisnike, pa se pripravljajo v okviru kolektivnih vodstvenih organov, upravni svet posreduje predloge v sprejem pristojnim samoupravnim organom podpisnikov (druga raven). V primeru ne-

soglasij je predviden tudi usklajevalni postopek.

Podrobneje je opredeljena tudi odgovornost za predloge in sklepe med samoupravnimi in kolektivnimi oz. individualnimi vodstvenimi organi.

Organizacija skupne službe je organizirana za opravljanje tistih skupnih poslov, ki so potrebni za uspešno izvrševanje nalog samoupravnih in vodstvenih organov kombinata (dosedanja direkcija, ki pa že doslej ni nič »dirigirala«). Poslovanje organizacije skupne službe se na podlagi programa dela financira s proračunskimi prispevki vseh podpisnikov, ki se določajo z letnim gospodarskim načrtom. Proračun zajema zgolj pokrivanje normalnih stroškov poslovanja, dogovorjenih osebnih dohodkov ter skladov, ki so potrebni za delovanje skupnih služb. Ves čisti dohodek, ki ga službe ustvarjajo z opravljanjem storitev in morebitna razlika med proračunskimi in dejanskimi stroški pa postane dohodek interne banke kombinata.

Storitvene organizacije so usposobljene za izvajanje skupno sprejete politike. Predvsem so take organizacije interna banka, ki na podlagi odločitev skupnih samoupravnih organov že obstaja, lahko pa se ustanovijo (oz. priključijo že obstoječe) tudi storitvene organizacije za metalurške raziskave (po združitvi v kombinat Metalurški inštitut), za opravljanje trgovske dejavnosti, inženiring biro ter druge storitvene organizacije. Vse te organizacije poslujejo po načelu dohodka in urejajo medsebojna razmerja s podpisniki pogodbeno.

Predvsem je pomembno poslovanje interne banke, ki ima že preko 210 milijonov din sredstev. Preko interne banke podpisniki uresničujejo finančno ekonomske prednosti, ki jih prinaša združeno finančno poslovanje, nadalje posebne ugodnosti, ki jih Slovenskim železarnam priznava širša družbena skupnost (na primer: odstop anuitet), financirajo vse tiste aktivnosti skupnega pome-

na, za katere so se sporazumeli podpisniki, kar vse v dogovorjenem obsegu povezuje Slovenske železarne v rizično skupnost. Doseženi dohodek interne banke kot vsa sredstva pripadajo v celoti podpisnikom, s katerimi upravlja samo podpisniki. Vsa kvalitativna sredstva trajnejše narave so evidentirana pri podpisnikih.

V posebnem poglavju so obravnavana poslovna razmerja. Poleg načel so podrobneje opredeljeni razvojni in letni načrti.

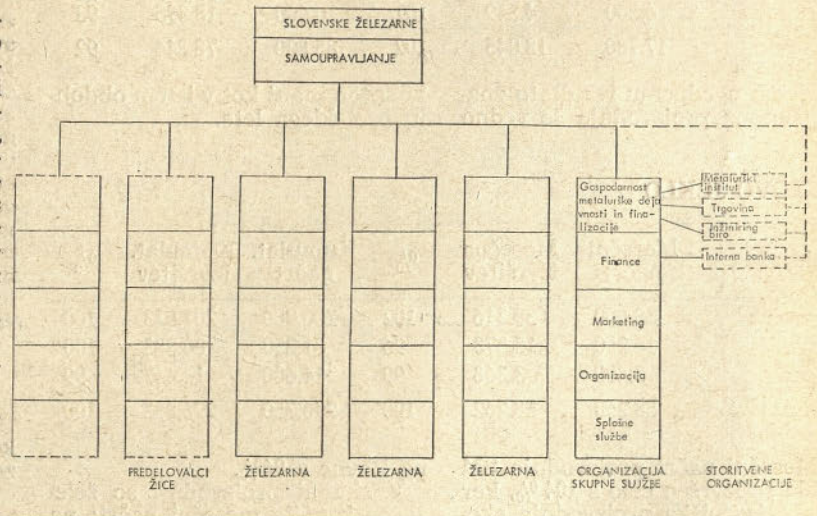
Med podpisniki ni predvidena subsidiarna odgovornost, vendar pa se dva ali več podpisnikov lahko posebej dogovore o taki odgovornosti za posamezne posle. Za pogodbene obveznosti, ki jih po predhodnem dogovoru sklenejo Slovenske železarne v svojem imenu, pa odgovarjajo proti tretjim osebam solidarno z vsemi svojimi sredstvi tisti podpisniki, katere sklep zajema.

Predvidena je tudi sanacija v primeru, kadar kateri od podpisnikov bistveno odstopa od sprejetega gospodarskega načrta in bi bila s tem ogrožena izpolnitev načrta ostalih podpisnikov.

Pomembnejša je še določba o notranji arbitraži in postopku za reševanje medsebojnih sporov.

Z vsem tem postajajo Slovenske železarne širši sistem. Sistem pa ni le seštevek partnerjev, temveč pomeni novo kvaliteto. Tudi pri človeku seštevek rok in nog ločeno še ne predstavlja telesa, temveč šele povezava teh organov — šele to je sistem. Doslej združeno podjetje še ni postalo tak sistem, lahko pa postane, če bo vsi skupaj izkoristili vrsto potencialnih prednosti integracije. Realizacija teh prednosti pa je odvisna od duha vzajemnosti in sposobnosti, da jih dejansko izkoristimo. Vzpostaviti je treba dolgotrajnejše dogovorne vezi, s katerimi bo mogoče zamenjati kratkoročne tržne odnose. V takem odprtem sistemu je treba v večji meri kot doslej dati možnost za sodelovanje in odločanje vsem, ki imajo tak interes. Predvsem pa je bistveno in potrebno medsebojno zaupanje. Uveljavitev novih načel tega sporazuma lahko pospeši odpravo dosedanjih slabosti.

Predsednik komisije:
Miha Potočnik

PROIZVODNJA V MAJU

(Nadaljevanje s 1. strani)

Izvoz še naprej poteka zelo ugodno in so slovenske železarne v maju izvozile 10.377 ton izdelkov v vrednosti 1.998.125 dolarjev. Od tega je šlo na konvertibilno področje skoraj 90%.

Eksterna realizacija je bila presežena za 4%. Mesečna izvršitev je znašala na Jesenicah 103, na Ravnah 110 in v Štorah 99%. V seštevku vseh petih mesecev je realizacija 101% načrtovane in 22 odstotkov večja od istega obdobja preteklega leta.

V poprečni ceni, ki jo dosega, sta železarni Jesenice in Ravne nad načrtovanim poprečjem, železarna Štor pa je doslej dosegla na tono prodane robe za 309 din nižjo ceno kot so načrtovali.

Ob ugodnih podatkih o proizvodnji je razumljivo, da so tudi podatki o proizvodnosti na zaposlenega tako po količini, kot tudi po vrednosti ugodni, od lanskoletnih višji, pa tudi višji od poprečja doseženega v letošnjem letu.

Kljub doseženim uspehom so imeli v poedinah železarnah nekatere težave, ki so zavrle še boljše dosežke.

Železarna Jesenice

Splošna ocena je, da so delali vsi obrati dobro in mesečni načrt niso izpolnili le tisti, ki so imeli za to objektivne vzroke.

Visoke peči so dosegle rekordno proizvodnjo 13.695 ton ali 441,7 ton poprečno dnevno.

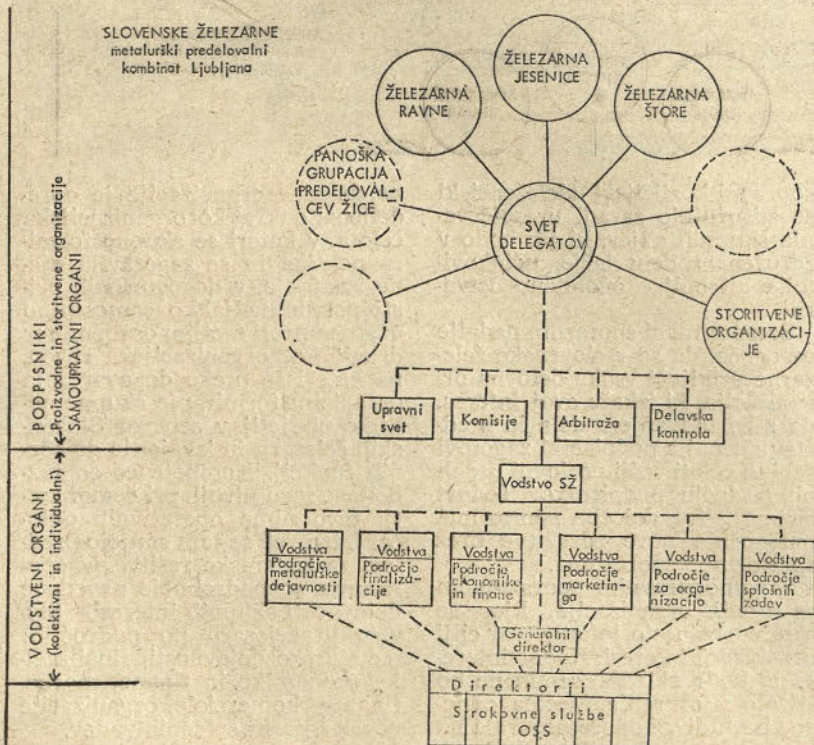
Zaostanek v proizvodnji elektro peči za načrtovano proizvodnjo je predvsem posledica lahkega, voluminoznega vložka.

Vzrok, da je bluming valjarna zaostala 1.498 ton za načrtovano proizvodnjo je v valjanju kvalitetno zahtevnejšega programa. Pri žični valjarni, ki je mesečni plan izvršila z 95% je zaostanek povzročila okvara ogrevne peči.

V hladni predelavi so zaostali za načrtovano količino pri hladno oblikovanih profilih, zaradi uvajanja štirih novih profilov in je zaradi tega 400 ton manj proizvodnje ali 90%. V žebljarni so imeli težave z delovno silo, zaradi večje odsotnosti in je mesečni načrt izvršen le z 88%.

Železarna Ravne je na splošno dosegla ugodne rezultate predvsem v blagovni proizvodnji in realizaciji. V topilnici so imeli težave zaradi pripraviljalnih del za postavitev odpraševalne naprave v novi elektrojeklarni in so imeli 322 ur zastojev ter izvršili mesečni proizvodni načrt jekla z 95,8%. V topilnici imajo tudi težave z delovno silo, posebno pri uvedbi četrte izmene v mesecu februarju.

(Dalje na 16. strani)

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

DELA SVET TOVARNE

Delavski svet tovarne je na 20. zasedanju dne 29. maja 1973 sprejel naslednje sklepe:

1. Na osnovi poročila o realizaciji sklepov 19. zasedanja DST se je potrdil zapisnik 19. zasedanja DST z dne 26. februarja 1973.

2. Potrdil je predloženi plan potrebnih investicijskih del po obratih, ločeno za rekonstrukcijo in zamenjavo za leto 1973 in v zvezi s tem vire potrebnih sredstev za kritje planiranih investicij.

Delavski svet ugotavlja, da je usmeritev podjetja glede investicijskih del pravilna in da je osnovni poudarek čimprej dokončati izgradnjo nove jeklarne, od katere zavisi tudi izpolnitev planških nalog za leto 1973.

3. V zvezi s poročilom Komisije za spremljanje likvidnosti podjetja je delavski svet dal vso podporo dosedanjim prizadevanjem pri izpolnjevanju sprejetega gospodarskega načrta.

Hkrati je ponovno opozoril vse merodajne dejavnike v podjetju na to, da predstavlja sprejeti gospodarski načrt našo obvezo, da se le-ta izvrši, pri čemer je upoštevati zaključke oziroma obveze sprejete z akcijskim programom.

4. V zvezi z izdelavo traktorjev v Železarni Štore je sprejel naslednje sklepe:

1. Odobri se sklenitev pogodbe s tvrdko »FIAT« o dolgoročni industrijski kooperaciji za proizvodnjo in medsebojno dobavo poljedelskih traktorjev in njihovih delov.

2. Na osnovi pogodbe o dolgoročni industrijski kooperaciji za proizvodnjo in medsebojno dobavo traktorjev in njihovih delov se odobri sklenitev pogodbe s tvrdko FIAT o zastopanju Železarne Štore kot generalni zastopnik prodaje FIAT traktorjev na celotnem območju SFRJ.

3. Odobri se sklenitev pogodbe s tvrdko FIAT o konsignacijskem skladišču rezervnih FIAT traktorjev.

Skladno s točko 2 in 3 sklepa ustanovi in ima Železarna Štore na računu FIAT skladišče traktorjev in rezervnih delov.

V ta namen je odpreti dezivni račun, preko katerega se bo vršilo plačevanje in prodaja traktorjev in rezervnih delov iz konsignacije.

4. Odobri se najetje bančne garancije za blago v konsignaciji traktorjev v višini 100.000.000 Lit in za konsignacijo rezervnih delov v višini 50.000.000 Lit.

5. Odobri se pogodba za soudeležbo tvrdke FIAT za investicijsko izgradnjo tovarne traktorjev v Železarni Štore, program in finančna konstrukcija projekta.

6. Skladno s sklepi pod točko 1 do vključno 4 se na podlagi določbe 9. člena statuta razširi predmet poslovanja in sicer:

V 7. členu statuta se predmet poslovanja razširi in glasi:

a) zastopanje tujih tvrdk in konsignacija proizvodov zastopanih tvrdk,

b) proizvodnja traktorjev in njihovih delov,

c) uvoz in izvoz traktorjev, njihovih delov in ostale opreme potrebne za proizvodnjo traktorjev,

d) prodaja traktorjev in njihovih delov iz lastne proizvodnje in prodaja iz konsignacije na podlagi zastopanja.

Razširitev predmeta poslovanja je na podlagi sklepa delavskega sveta tovarne vpisati v register gospodarskih organizacij pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Celju.

6. Delavski svet tovarne odobrava spremembo pogodbe o dolgoročni industrijski kooperaciji za proizvodnjo in medsebojno dobavo poljedelskih traktorjev in njihovih delov v vseh tistih delih pogodbe, ki se nanašajo na kreditni odnos in na spremembo v skupnem vlaganju v tovarno traktorjev.

Delavski svet tovarne pooblašča glavnega direktorja za sklenitev pogodbe po navedenih pogojih pri pristojnih zveznih in bančnih organih.

Izdelati je program kadrov za bodočo tovarno traktorjev, odkod se bodo napajali, kako se bodo izobraževali in vse ostalo.

5. Delavski svet je sprejel Pravilnik o odgovornosti delavcev na delu v Železarni Štore.

Skladno z odločbo 1. odstavka 193. člena statuta začne citirani pravilnik veljati osmi dan po tem, ko ga sprejme DST in je objavljen na običajen način.

Kadrovski sektor se zadolži, da z vsebino citiranega seznanjeni vodilni in vodstvene delavce.

6. Sprejel je na znanje informacijo v zvezi z uveljavljanjem ustavnih dopolnil z dopolnitvijo, da je treba izvedbo prilagoditi in uskladiti z novimi zakonskimi predpisi, ki so izšli v maju s tem, da do konca letošnjega leta izvedemo celotno organizacijo TOZD.

7. V zvezi s samoupravnim sporazumom o usmerjanju in financiranju izobraževanja strokovnjakov za organizacijo na VŠOD v Kranju je sklenil:

1. ZP SŠ Ljubljana — Železarna Štore pristopa kot podpisnik samoupravnega sporazuma o usmerjanju in financiranju izobraževanja strokovnjakov za organizacijo na Višji šoli organizacije dela v Kranju.

2. Železarna Štore bo koristila storitve, ki jih nudi razvijajoča se visoka šola in sodelovala pri oblikovanju programov in ustvarjanju pogojev za njihovo uresničevanje, to je tudi v upravljanju šole.

3. Železarna Štore priporoča, da začasna skupščina VŠOD v Kranju zahteva pri pristojni republiški izobraževalni skupnosti, da se izobraževanje strokovnih kadrov za organizacijo financira iz dela republiških sredstev namenjenih za izobraževanje na visokih in višjih šolah.

4. Za delegata v začasno skupščino VŠOD se imenuje na ZP SŠ Ljubljana — Železarna Štore Opa Viktor.

8. Sklenil je, da se pristopi k družbenem dogovoru o enotnih osnovah kadrovske politike v občini Celje ter pooblastil glavnega direktorja in predsednika delavskega sveta tovarne za podpis tega družbenega dogovora.

Za člana skupščine podpisnic družbenega dogovora o osnovah kadrovske politike v občini Celje se imenuje tovariš Zagoričnik Ignac, član DST.

9. V skladu z določbo 40. in 41. člena statuta je delavski svet sklenil, da se pritožba VOGA STANISLAVA, zoper odločbo o

izključitvi iz članstva delovne skupnosti zavrne in potrdi citirano odločbo o izključitvi izdano od prvostopenjskega organa.

Sklep je dokončen in je zoper odločbo izdano na podlagi sklepa DST možno vložiti tožbo pri sodišču splošne pristojnosti v 30 dneh, od dneva vročitve dokončne odločbe.

10. Delavski svet je sklenil, da se najame garancija pri Ljubljanski banki Celje v višini 9.489.000 din za zavarovanje sredstev s tranšami: 1973 5.124.000 din, 1974 1.337.000 din, 1975 1.337.000 din, 1976 1.127.000 din in 1977 564.000 din.

11. Kot predstavnik ZP SŠ Železarne Štore je delavski svet to-

varne imenoval v poslovni odbor, ki bo odločal o uporabi sredstev za modernizacijo železniških prog v SR Sloveniji tovariša SUHAR Antona, svetovalca za posebne naloge.

12. Sklenil je, da odobri nakup Diesel hidraulične lokomotive tip DHL 200 A z vgrajenim dvotaktnim Diesel motorjem tvrdke Jembah, Avstrija, proizvoda Đuro Đaković, za ceno 1.950.000 din.

13. V zvezi razprave o nespoštovanju hišnega reda v samskem domu je delavski svet tovarne zadolžil pristojno strokovno službo, da poskrbi in vzpostavi v samskem domu ustrezen red in disciplino ter po potrebi nasproti kršiteljem reda tudi ukrepa.

KADROVSKO SOCIALNI ODBOR

KADROVSKO-SOCIALNI ODBOR je imel v juniju 1973 dve redni seji.

Na 32. redni seji dne 4. junija 1973 je sprejel naslednje sklepe:

1. Na podlagi obravnave je Kadrovsko-socialni odbor v načelu osvojil predloženi predlog sprememb in dopolnitev poslovnik o ugotavljanju odbitkov zaradi prenizke izobrazbe in manjkajoče prakse in sklenil, da se predloge posreduje svetom enot v razpravo, ki mora biti zaključena do vključno 15. junija t. l.

Po razpravi v svetih enot bo o obeh predlogih sklepal in sprejel dokončni sklep KSO na prihodnji seji.

2. Kadrovsko-socialni odbor je potrdil predlog reorganizacije priprave vzdrževanja in ustrezne spremembe nastale s predlagano reorganizacijo.

Na 33. seji dne 12. junija 1973 pa je sprejel naslednje sklepe:

1. V zvezi odplačevanja posojila sprejeta za stanovanjsko izgradnjo je v zadevi Šlatav sklenil, da podjetje plačuje tudi vnaprej mesečno anuiteto v višini 226.70 din do preklica oziroma vse dotlej, dokler ne bosta oba otroka preskrbljena.

2. Sklenil je, da se tovariš Janez JAZBINŠEK, do sedaj asistent v energetskega obrata, s 1. majem 1973 namesti na delovno mesto »obratovodja energetskega obrata« kot v. d.

3. Tovarišici Ludvik Evi iz komercialnega sektorja se omogoči udeležbo na mednarodnih kegljaških turnirjih in ji odobri za leto 1973 14 dni izredno plačanega dopusta.

4. Tovarišu Metličar Martinu, ključavničarju iz mehanične delavnice, se zaradi udeležbe v delovni akciji KOZJANSKO 1973 odobri izredno plačana odsotnost z dela za dobo enega meseca, to je od 8. 6. 1973 dalje.

5. Vlogi tovariša Srečka Janžekoviča za uvrstitev v višji rang se ne ugodi z ozirom na to, da je zdaj končala delo komisija na usklajevanju rangiranja. V kolikor tovariš Janžekovič meni, da komisija ni upoštevala vseh okoliščin, ki bi bile merodajne za višjo uvrstitev, naj predloži komisiji predlog za izvedbo ponovnega rangiranja delovnega mesta, ki ga zaseda.

6. Ugodil je pritožbi tovarišice Irene ŽOHAR iz uprave osnovnih sredstev tako, da se ji prizna 15 % dodatek od 1. oktobra 1972 dalje na nezasedeno delovno mesto, ki ga je izpraznila tovarišica Subotičeva.

7. Pritožba tovariša Vlada Kojtererja zoper uvrstitev v 11. rang se kot neutemeljena zavrne.

8. Ugodil je prošnji tovariša Jožeta Zalokarja, delavca iz valjarne I in mu z ozirom na težko stanje v družini odobril 30 dni izrednega neplačanega dopusta. V kolikor se Zalokar po preteku tega dopusta ne prijavi na delo, se mu ta dopust ne prizna kot neplačani dopust, ampak kot prekinitve delovnega razmerja.

9. Obravnaval je vlogo Mihaela Kolmana, s katero prosi za priznanje delovne dobe pri »VATROSTALNI« v dobo za priznanje dodatka na delovni staž in sklenil, da se mu prizna le doba, ki jo je imel pred odhodom k »VATROSTALNI« in doba, ko se je ponovno vključil v delo v našem podjetju.

10. Sklenil je, da se tovarišu Jožetu CRNICU, štipendistu podjetja na srednji gradbeni šoli, odloži vračilo štipendije do zaključka njegovega študija na univerzi, v kolikor bi ne dobil od podjetja štipendije za študij na univerzi.

11. Z ozirom na slabo socialno stanje družine Špoljar je KSO sklenil, da se Špoljar Miran opro-

(Dalje na 4. strani)

PRAZNOVANJE OB DNEVU BORCA

Tudi letos bomo proslavili praznik — dan borca — 4. julija na Svetini. Pripravljen je obširen program športnih in zabavnih tekmovanj pri koči na Svetini. Vabimo člane kolektiva, da se v čim večjem številu udeležijo pohoda. Zbirališče bo na križišču pri šamotarni, od koder bo ob 8. uri odhod na Svetino.

Ob 10. uri bo koncert godbe na pihala. Od 13. ure naprej pa bo zabavni ansambel igral za ples.

Tega dne bo odprt in oskrbovan tudi Vrumčev dom.

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

sti vračila štipendije, ki jo je prejemal njegov sin Miran, ki je opustil nadaljnje učenje.

11. Tovarišu Antonu Metličarju, študentu stomatologije, se je podaljšalo izplačevanje štipendije do konca leta 1973.

12. Odobril je nagrade za počitniško delo, in sicer:

— za dijake srednjih šol:	
I. letnik	600 din
II. letnik	637 din
III. letnik	675 din
IV. letnik	712 din

— za študente višjih šol:	
I. letnik	750 din
II. letnik	795 din

— za študente visokih šol:	
I. letnik	750 din
II. letnik	795 din
III. letnik	840 din
IV. letnik	900 din

13. Sklenil je, da sofinancira strokovno ekskurzijo inženirjev in tehnikov v Avstrijo s tem, da se v ta namen iz sredstev za izobraževanje odobri 4.000 din.

14. KSO je odobril prispevek za

strokovno ekskurzijo našim študentom — študentom tovarišu Bračunu Petru, Debelak Martinu in Strohmeier Mirku v skupni višini 2.460 din iz sredstev za izobraževanje.

15. Obravnaval je kršitev delovne dolžnosti tovariša Vlada Ceneča, strugarja iz mehanske obdelave in na osnovi objektivnih razlagov sklenil, in izrekel ukrep »zadnji javni opomin«. V primeru ponovne kršitve delovne dolžnosti mu bo izrečen ukrep izključitve iz podjetja.

16. Poročilo v zvezi z organizacijskim predpisom za reorganizacijo je preložil na prihodnjo sejo, na katero se povabi tudi poročevalca.

17. Sklenil je, da se v zvezi s poročilom glavnega energetika zavrne predlog oziroma vloga predlagateljev Mackovšek Antona, Selič Ivana, Kavka Marjana, Gašpar Branka, Mlakar Martina in Stante Rudija za odobritev izplačila pavšala za dežurstvo na domu od oktobra 1971 do 1. maja 1973, odobril pa je izplačevanje tega pavšala v višini 40 din od 1. maja 1973 dalje, za obvezne obhode in kontrolo pa se prizna po 4 nadure.

dostopna v vsakem trenutku, za kar je osebno prevzel nalogo direktor splošnega sektorja.

Ker je stanovanjsko vprašanje eno izmed osnovnih problemov pri zaposlovanju novih delavcev, naj splošni sektor v cilju rešitve problema pomanjkanja delovne sile poskuša urediti to vprašanje s postavitvijo lastnih samskih stanovanjskih prostorov za delavce iz oddaljenih krajev in ostalih republik, kar bo prav gotovo prispevalo k rešitvi problema.

3. V cilju rešitve problema pomanjkanja delovne sile je potrebno stalno angažiranje in sodelovanje razvojnega oddelka pri iskanju nadaljnjih možnosti racionalizacij in novatorstva za avtomatizacijo in tehnološko izpopolnitev v proizvodnji. Po potrebi predlaga svet enote za realizacijo navedenih nalog tudi sodelovanje zunanjih strokovnih delavcev.

4. Delovne pogoje v obratih je po mnenju sveta enote nujno izboljšati, saj svet meni, da je tudi z manjšimi finančnimi sredstvi, preko UOS in drugih pristojnih služb možno rešiti najosnovnejše probleme, ki trenutno še niso rešeni (sanitarne naprave, pitna voda, prezračevanje delovnih pro-

storov, osebna zaščitna sredstva).

5. Svet enote izreka kritiko, ker UOS predvsem pa razvojni oddelk nista poslala na sejo sveta metalurške enote predstavnika, ki bi na seji sodeloval v razpravi o vprašanih, nakazanih v sklepih 34. seje SME z dne 24. maja 1973.

6. Svet enote ponovno opozarja na spoštovanje določbe pravilnika o delovnih razmerjih, ki govore o premeščanju delavcev iz obrata v obrat. Svet enote ugotavlja, da je prav zaradi nespoštovanja določb citiranega pravilnika odšlo iz delovne organizacije najmanj 30 delavcev.

7. Zapisnike sestankov delovnih skupin metalurških obratov je prečitati s strani obratovodstev in so le-ta dolžna posredovati vodjem delovnih skupin na postavljena vprašanja odgovore.

8. Sprejete sklepe sveta metalurške enote je posredovati glavnemu direktorju, TK ZKS in TO sindikata, direktorjem sektorjev, vodjem strokovnih služb, ki so zadolženi za izvršitev posameznih zadev — vodja UOS, vodja razvojnega oddelka.

9. O izvršitvi sprejetih sklepov se bo poročalo na 37. redni seji SME.

SVET ENOTE METALURŠKIH OBRATOV

SVET METALURŠKIH obratov je na 34. redni seji dne 24. maja 1973 sprejel naslednje sklepe:

1. Po predlogu realizacije sklepov sprejetih na 33. redni seji SME dne 19. aprila 1973 in na podlagi poročila je potrdil zapisnik 33. redne seje SME z dodatnim sklepom, da obratovodje obratov oziroma vodje oddelkov ponovno preverijo podatke o koriščenju nadurnega dela, ki so bili posredovani svetu enote po obračunski službi iz razloga, ker se le-ti ne ujemajo s podatki, ki so bili podani na seji.

Sklene se, da se bo o vprašanju koriščenja nadurnega dela ponovno razpravljalo na prihodnji seji sveta s tem, da se v razpravo vključijo tudi nadurno delo za maj.

2. Sklene se, da se skliče izredna seja sveta enote, na kateri se bo obravnavalo problematiko proizvodnje, problem delovne sile, vprašanje delovnih pogojev in tehnološke proizvodnje za sklop 114, kakor tudi vprašanje ureditve družbene prehrane delavcev samskega doma.

Na sejo je v zvezi s prej navedenimi vprašanji vabiti sodelavce posameznih strokovnih sektorjev oziroma službo in to:

a) o vprašanju problematike proizvodnje, problema delovne sile in delovnih pogojev za sklop 114 — tehnični sektor,

b) o vprašanju problema de-

lovne sile, fluktuacije delovne sile za sklop 114 — kadrovski sektor,

c) o vprašanju tehnologije proizvodnje v cilju, da se s tem vzporedno rešuje problem delovne sile za sklop 114 — vodja razvojnega oddelka,

d) o vprašanju izvajanja plana investicij v letu 1973 (konkretno po obratih) za sklop 114 — vodja UOS,

e) o vprašanju družbene prehrane, ureditve točenja brezalkoholnih pijač v poletnih mesecih, izdaje toplih obrokov ob sobotah in nedeljah za proizvodne obrate, stanovanjski izgradnji — splošni sektor.

3. Obratovodje obratov sklopa 114 naj za izredno sejo SME pripravijo podatke o predlogih, ki so bili že posredovani posameznim strokovnim službam v cilju izboljšav, kakor tudi podatke o proizvodnji in delovni sili za obrat. V zvezi s tem je prikazati podatke za preteklo obdobje in sedanje stanje.

4. Svet enote je osvojil in potrdil proizvodna poročila obratovodij za april 1973 in sprejel na znanje operativni plan proizvodnje po obratih za sklop 114 za maj 1973.

5. Sklenil je, da mora pristojna strokovna služba takoj urediti v bifejih tovarne možnost točenja brezalkoholnih pijač v poletnih mesecih.

SVET ENOTE METALURŠKIH OBRATOV

SVET ENOTE METALURŠKIH OBRATOV je na izredni seji dne 6. junija 1973 sprejel naslednje sklepe:

1. V zvezi s problemom delovne sile za metalurške obrate, ki je primanjkuje glede na planirano število po družbenem načrtu za leto 1973, se naroča kadrovskemu sektorju, da le-to preskrbi in svetu enote poroča o izvršitvi na-

loge na prihodnji seji sveta, ki bo v prvi polovici junija t. l.

2. Splošni sektor naj uredi in organizira vse potrebno v zvezi družbene prehrane zaposlenih delavcev in poskrbi, da bo razdeljevanje toplega obroka potekalo nemoteno in po danem razporedu. V poletnih mesecih je takoj urediti preskrbo obratov za brezalkoholnimi pijačami (kislo vodo) in to tako, da bo delavcem

SVET ENOTE VZDRŽEVALNIH OBRATOV

Na 27. redni seji sveta VZDRŽEVALNIH OBRATOV dne 23. maja 1973 so bili sprejeti naslednji sklepi:

1. Potrdil je zapisnik 26. redne seje sveta vzdrževalnih obratov z dne 19. januarja 1973.

2. Obravnaval je sklepe, sprejete na sestanku energetskega obrata dne 24. 4. 1973 in ugotovil:

a) da je vprašanje prerangiranja delovnih mest v teku in bo v najkrajšem času predmet razprave na seji Kadrovsko-socialnega odbora,

b) da se bo uredilo vprašanje informiranja kolektiva energetskega obrata po želji, ki jo je izrazil kolektiv tega obrata,

c) vlogo v zvezi z odobritvijo izplačila nedeljskega dodatka v višini 30 % za energetske obrate se predloži v odločitev pristojnemu svetu enote skupnih služb,

d) svet enote je sklenil, da je potrebno načelno rešiti vprašanje, ali spada energetske obrate po samoupravni in strokovni liniji med vzdrževalne obrate ali skupne službe. Na podlagi dokončne opredelitve o navedenem vprašanju je energetske obrate reševati po samoupravni in strokovni liniji v svetu enote vzdrževalnih obratov oziroma svetu enote skupnih služb, pač tako, kakršna bo dokončna opredelitev do navedenega vprašanja.

3. Vzdrževalce je seznaniti, da se vprašanje beneficirane delovne dobe zaenkrat ne more rešiti, dokler ne bo izšel ustrezen republiški zakonski predpis. Med tem časom pa se bo zadevo ponovno proučilo in se bodo pripravili ustrezni podatki oziroma se znanam za prizadete sodelavce.

4. Obravnaval je vprašanje povišanja dodatka za dežurstvo na domu za električno in mehanično delavnico in v zvezi s tem skle-

nil, da se predhodno dobi mnenje obratovodstev, nato pa zadevo predloži v obravnavo kadrovsko-socialnemu odboru s predlogom, da se dodatek poviša za 50 %.

V zvezi s tem vprašanjem predlaga svet enote, da se ob sestavi gospodarskega načrta ustrezno revidira tudi višina dodatka za dežurstvo na domu z ozirom na predvideno povečanje osebnih dohodkov.

Obratovodstva se morajo zavzeti oziroma dati svoje mnenje k predlogu za povišanje dodatka za dežurstvo na domu v roku enega tedna.

5. Na podlagi določbe 65. člena statuta je sprejel sklep o ustanovitvi delovnih skupin in imenoval vodje, in sicer:

1. Delovna skupina »priprava vzdrževanja« — vodja tovariš VRECKO ANTON,

2. Delovna skupina I »energetske obrate« — vodja tovariš MACKOVSEK ANTON,

Delovna skupina II »energetske obrate« — vodja tovariš SELIČ IVAN.

Delovna skupina III »energetske obrate« — vodja tovariš MLAKAR MARTIN.

6. Svet enote se strinja s predlagano dopolnitvijo pravilnika o kreditiranju stanovanjske izgradnje, ki ga je posredoval Odbor za splošne zadeve in informacije.

Svet v zvezi s tem ugotavlja, da predlagani ukrep ni najbolj učinkovit in predlaga, da se določi za primer, da prosilec, ki mu je odobreno posojilo za stanovanjsko izgradnjo, tovarniškega stanovanja ne izprazni v dogovorjenem roku, boljše oziroma strožje ukrepe.

7. Sklenil je, da zadevo glede novih tirov pregleda nadzorni organ.

IZ DELA SINDIKATA

Predsedstvo TO OOS je na svoji VIII. redni seji, dne 11. 6. 1973 obravnavalo problematiko kreditiranja stanovanjske izgradnje in dodeljevanja stanovanj. O tej temi je predhodno razpravljala že komisija TO za osebni standard, socialno zdravstvena vprašanja, delovne pogoje in varstvo pri delu ter stanovanjsko politiko in sprejela nekaj smernic.

Predsedstvo je po razpravi sklenilo, da odboru za Splošne zadeve posreduje naslednja stališča:

1. Pri določanju prioritete in višine sredstev kreditov je potrebno v večji meri upoštevati točke a, b, c in d 67. člena pravilnika o kreditiranju stanovanjske izgradnje in dodeljevanju stanovanj, ki glasi:

Pri dodeljevanju kreditov mora Odbor za splošne zadeve, normativne akte in informacije upoštevati:

- a) socialni položaj in materialno zmogljivost prosilca,
- b) število družinskih članov,
- c) obstoječe stanovanjske razmere,
- d) rok dokončanja gradnje ali dograditve itd.

2. Ker je odbor za SZ sklenil, da naj se razpoložljiva sredstva delijo 80 % za novogradnje, 20 % za adaptacije, sindikat predlaga, da se pri adaptacijah namodestne hiše interno tretirajo kot novogradnje.

3. Tisti del 67. člena Pravilnika, ki govori o prednostih pri dodelitvi kredita tistim članom, ki stanujejo v naših stanovanjih in jih bodo izpraznili, je možno upoštevati le:

a) Če prosilec in odbor dosežeta soglasje o najnižji svoti posojila, na podlagi katerega bo prosilec izpraznil tovarniško stanovanje.

b) Prosilec mora podpisati izjavo z rokom, do kdaj bo izpraznil stanovanje. Sele po podpisu take izjave, ki mora biti sestavni

del pogodbe o posojilu, lahko dobi posojilo.

c) Za prosilce, ki take izjave ne bodo podpisali, se prednosti iz 67. člena Pravilnika naj ne upoštevajo.

4. Določilo 62. člena Pravilnika, ki govori o meji 15 km oddaljenosti od tovarne, je potrebno tolmačiti in uporabljati tako, da se jemlje bližnji okoliš postaje, ne izmerjena razdalja 15 km.

5. Kredite za adaptacije naj se dodeljuje za razširitev stanovanjske površine in za reševanje nujnih stanovanjskih problemov (stare hiše se podirajo), ne pa za lepote in izboljšave itd.

Predsedstvo je obravnavalo tudi želje članov kolektiva, da bi v tovarni lahko dobili betonsko železo. Predsedstvo je ugotovilo, da je DST sprejel sklep, da se o taki prodaji naredi pravilnik. DST je bilo tudi pojasnjeno, da je tak pravilnik že narejen.

Ker predsedstvo takega pravilnika ni uspelo izslediti v podjetju, predlaga odboru za SZ v zvezi s tem naslednje:

a) Ob vsakoletnem natečaju za dodeljevanje kreditov je potrebno zbrati tudi potrebe po betonskem železu.

b) Po končanem natečaju je potrebno poleg spiska upravičencev za posojilo izdelati in objaviti tudi spisek upravičencev za betonsko železo. Pogoj naj bo gradbeno dovoljenje.

c) Železo prodaja Stanovanjsko-gradbeno enota Železarne Štore, dobavi pa prodajna služba podjetja.

d) Člani kolektiva, ki potrebujejo manjše količine železa za mala popravila ali podobno, pa zato nimajo potrebne dokumentacije, naj imajo možnost železo dobiti, vendar bi sindikalni odbori v obratih zagotovili preverjanje resnične upravičenosti. »ČRNE GRADNJE« stanovanjskih hiš in drugih objektov so tu seveda izključene.

ČIČ-KO

niso edini odgovorni za tako stanje. Sprejeli so zadolžitev s strani sekretariata da bodo dejavnost odbora analizirali ter kritično iskali vzroke za tako stanje.

Komunisti odbora bodo o ugotovitvah poročali OOKZ, odbor pa DS tovarne.

Sekretariat OOKZ

MAJSKO SREČANJE MLADINE ZPSŽ NA RAVNAH

Devetnajstega maja je bilo že 3. majsko srečanje mladine Združenega podjetja slovenskih železarn na Ravnah.

V soboto smo prispeli na Ravne ob 9. uri, kjer so nas pristrčno sprejeli ravenski mladinci in godba na pihala. Ob 10. uri, ko so prispeli še mladinci z Jesenic, so nas pozdravili in nam zaželeli dobrodoščilo predsednik ravske mladine, generalni direktor združenega podjetja tovariš Gregor Klančnik in direktor železarne Ravne. Moški zbor ravske železarje nam je zapel tri pesmi, nato pa smo po skupinah odšli s prijaznimi vodiči na ogled železarne. Po ogledu železarne smo si ogledali še muzej in novi del Raven, kjer imajo zimski bazen, gimnazijo, športno igrišče in lepo, novo naselje.

Kosilo v Domu železarjev nam je zelo teknilo, kajti bili smo že precej lačni, da tudi žejni. Dan je bil izredno lep in zelo tople.

Popoldne smo odšli do grobnice v Kotljah, kjer je pokopan Lovro Kúhar — Prežihov Voranc, »samorastnik« naše književnosti. Od tu pa ni bilo daleč do TRIM steze in nogometnega igrišča, kjer so se odvijale športne igre.

Pomerili smo se v vlečenju vrvi in moškem nogometu. Ženski nogomet je odpadel zaradi nezadostnega števila ljubiteljev tega športa. Naši fantje so bili v vlečenju vrvi zelo uspešni, v nogometu pa so tekmo proti Jesenicam dobili, proti Ravnam pa izgubili. Vse je bilo bolj za šalo kot zares. V gostišču Rimski vrelec nas je čakalo okrepčilo. Tu pa je šlo zares.

Po večerji, ki je bila zopet v Domu železarjev, je bila zabava s plesom. Ta del dneva je najbrž vsak težko čakal. V dveh dvoranah sta nas zabavala ansambla, mi pa smo plesali in se zabavali pozno v noč. Ob slovesu smo si obljubili, da se ob letu zopet snidemo, tedaj na Jesenicah.

Bilo je res lepo. Srečanje je uspelo. Namen srečanja je bil, da se mladina združenega podjetja spozna med sabo in seznanji z načinom dela tudi v drugem podjetju. Namen je bil dosežen. Kaj naj še rečem? Skoda, da se mladi iz železarne Štore ne odločijo v večji meri za tako srečanje, kajti bilo nas je najmanj.

Vsi, ki smo se udeležili tega srečanja, si jih želimo še več

Hvala organizatorjem.

Zdenka

ODLOČITEV

ČLANOV SINDIKATA OBČINE CELJE O PRISPEVKU ZA SPOMINSKI DOM BORCEV NARODNOOSVOBODILNE VOJNE IN MLADINE JUGOSLAVIJE V KUMROVCU

Člani sindikata občine Celje so v svojih osnovnih organizacijah in v občinski vodstvih razpravljali o pobudi za graditev in o pomenu spominskega doma borcev narodnoosvobodilne vojne in mladine Jugoslavije v Kumrovcu. V tej razpravi so podprli solidarnostno akcijo vseh delovnih ljudi in mladine Jugoslavije ter se odločili, da kot svoj delež prispevajo tisti del zbrane članarine in letu 1972, ki so jo odvajali Občinskemu sindikalnemu svetu in je po zaključnem računu ostala kot nerazporejeni del dohodka. Ker je to denar vseh članov sindikata v občini, se

je sindikalni svet odločil, da ta nerazporejena sredstva vrne osnovnim organizacijam, med tem pa so člani sprožili splošno pobudo, da ta denar v skupnem znesku 350.000 din prispevajo za graditev spominskega doma v Kumrovcu.

Občinski sindikalni svet je podprl takšno pobudo in odločitev članov, k temu njihovem deležu pa je kot svoj prispevek za graditev spominskega doma dodal še 10.000 din.

Predsednik Občinskega sindikalnega sveta Celje Ivan Kramer

ZBIRNA POLA

za zbiranje denarnih sredstev za gradnjo spominskega doma borcev NOV in mladine Jugoslavije v Kumrovcu

Delovna organizacija	din
Aero-Cetis Celje	10.798,70
Aurea Celje	615,65
Cinkarna Celje	15.623,95
Elektro Celje	5.900,70
EMO Celje	32.323,60
Etol Celje	1.761,90
Gozdno gospodar. Celje	1.384,80
Klima Celje	6.521,50
Libela Celje	7.877,95
LIK Savinja Celje	7.024,30

Metka Celje	8.016,95
Minel Beograd, enota Celje	1.688,00
Pohištvo Celje	1.289,45
Toper Celje	8.202,95
TVO Skofja vas	1.168,55
Vrvica Celje	362,45
Zlatarna Celje	4.131,25
Železarne Štore	30.024,40
Žična Celje	4.976,15
ŽVP in VP Celje	620,35
Apnenik Pečovnik	449,45
Ceste-kanalizacije Celje	2.090,75
Gradis Celje	4.893,95
Ingrad Celje	13.985,05
Obnova Celje	4.474,55
Opekarna Ljubecna	3.354,25
Remont Celje	1.669,50

SESTANEK MLADIH KOMUNISTOV

Na pobudo predsedstva ZM Železarne Štore se je sestel aktiv mladih komunistov in obravnavalo delo družbeno-političnih organizacij v zadnjem obdobju, kakor tudi kritično ocenilo delo mladih komunistov v ZM.

Mladi komunisti so kritično ocenili tudi delo samoupravnih organov in angažiranost komunistov v le-teh. V zvezi s tem so izrazili polno podporo stališču družbeno-političnih organizacij, ki terjajo kritično presojo samoupravnega delovanja v podjetju.

Aktiv je obravnaval še izobraževanje mladih komunistov in se zavzel za to, da se organizirajo seminarji in šole, predvsem za mlade komuniste in novosprejete člane.

Ob tem so mladi komunisti podprli tudi akcijo ki jo vodi komisija pri TK ZM Železarne Štore za sprejem novih članov. Zadali so si nalogo, da bo vsak sodeloval pri akciji sprejema v ZK, ker so mnenja, da je le koordinirana in široko zastavljena akcija zagotovila za uspeh.

ZAKLJUČKI RAZŠIRJENE SEJE SEKRETARIATA OOKZ

Na osnovi zaključkov II. seje Tovarniškega odbora sindikata je sekretariat OOKZ Štore sklical razširjeno sejo sekretariata. Vabljeni so bili sekretarji oddelkov, komunisti kadrovskega socialnega odbora, člani občinskega komiteja, predsednik sindikata, DS in mladine.

Po daljši, plodni razpravi je sekretariat izrekel komunistom, članom kadrovskega socialnega odbora, tovariško kritiko zaradi neučinkovitosti KSO in neupoštevanja politike demokratičnega centralizma.

Komunisti, člani KO, so kritiko sprejeli, vendar smatrajo, da

NALOGE SINDIKATOV

Neposredne naloge celjskih sindikatov po pismu predsednika Tita in Izvršnega biroja predsedstva ZKJ za obdobje januar—december 1973.

Objavljamo izveček najaktualnejših nalog iz gradiva: Neposredne naloge celjskih sindikatov po pismu predsednika Tita in Izvršnega biroja predsedstva ZKJ za obdobje januar—december 1973, ki ga je izdal občinski sindikalni svet Celje.

AKTIVIRANJE BAZE

— Na osnovi navedenih dokumentov se moramo dogovoriti o nalogah in obveznostih, ki nas obvezujejo kot komuniste in kot sindikalne delavce, saj je v našo organizacijo vključen celotni delavski razred. Mobilizirati in ustvariti vzdušje in akcijsko pripravljenost za uresničevanje vseh stališč, ki so navedena v pismu. To je poleg uresničevanja našega akcijskega programa celjskih sindikatov ena od osnovnih nalog.

— Dosledno in brezkompromisno moramo izvajati naloge, ki smo si jih začetli s sprejetim akcijskim programom na II. konferenci celjskih sindikatov, katere moramo po potrebi dopolniti in opredeliti s sprejetimi stališči 29. seje CK ZKS.

— V tem smislu moramo izpostaviti tiste naloge, ki so primarne za delo sindikatov v času do 8. kongresa ZSS oziroma za obdobje januar—junij 1973.

— Ob preverjanju realizacije že sprejetih stališč in sklepov moramo kritično oceniti dosedanje delo in aktivnost posameznih članov v vseh sindikalnih organizacijah in forumih ter ob tem izpostaviti osebno odgovornost.

— Ob sprejemanju nalog moramo upoštevati, kaj lahko baza oz. osnovne organizacije sindikatov redno napravijo, da bodo sledile našim akcijam.

— Posebno moramo podpirati tista stališča in smeri delovanja naše organizacije, ki ponovno afirmira naša idejna stališča in skrb za delovnega človeka.

— Na nivoju občine je treba uskladiti akcije in koordinirati delo v okviru družbeno-političnih organizacij in občinske skupščine ter se dogovoriti in določiti nosilce posameznih nalog.

RAZVOJ SAMOUPRAVNIH ODNOSOV IN UVELJAVLJANJE USTAVNIH DOPOLNIL

— Nadaljnji razvoj samoupravnih odnosov je odvisen od tega, koliko bomo sposobni hitreje spreminjati današnje še ne samoupravne odnose in prakso.

— Hitrejši in odločnejši mora biti prehod od razprav v ozkih krogih na praktične rešitve, zlasti pri ustanavljanju TOZD in njihovega povezovanja.

— Uveljavljanje ustavnih dopolnil je primarna naloga ne le družbenopolitičnih organizacij, temveč tudi vseh ostalih institucij in organov.

— V vseh delovnih organizacijah in interesnih skupnostih morajo takoj kritično oceniti dosežene rezultate na področju uveljavljanja ustavnih dopolnil in pripraviti konkretne programe, ki morajo biti časovno opredeljeni za njihovo realizacijo.

Tam, kjer predlogov še nimajo, je treba delavcem povedati, zakaj jih ni in kakšni so razlogi za oklevanje pri uresničevanju tega dela ustavnih dopolnil, o čemer morajo spregovoriti delavci. Zato so odgovorne osnovne organizacije sindikata.

— Skupne naloge sindikatov in ZKJ, da ugotovi prizadevanja v delovnih organizacijah za uveljavitev ustavnih dopolnil in ustanavljanja TOZD.

Analiza pravkar izdelane ankete bo služila za oceno trenutnega stanja, kot za organiziranje akcij sindikatov in ZK pri nadaljnjem hitrejšem uveljavljanju ustavnih dopolnil.

— Občinski sindikalni sveti so poleg ZK odgovorni, da ocenijo, ali so bili delovni ljudje dovolj seznanjeni o bistvu ustavnih sprememb. Če ugotovijo, da tega ni bilo, so dolžni zahtevati od strokovnih služb, da se razprave ponovijo oz. organizirajo. Le ob vsestranskem in popolnem informiranju bomo lahko angažirali delovne ljudi v smislu ustavnih dopolnil.

— Pri tem ne gre zgolj za formalne razprave o ustanavljanju TOZD, podpisovanju samoupravnih sporazumov itd., temveč gre za spremembo položaja in vloge predvsem neposrednih delavcev. Gre za vsebinsko spreminjanje samoupravnih odnosov, tako da bodo delovni ljudje dejansko razpolagali z rezultati svojega dela in odločali o vseh drugih vprašanjih svojega dela in življenja.

— Izvršni odbori OOS, ki imajo dislocirane enote v drugih občinah, so dolžni da zagotovijo informiranost pri uresničevanju ustavnih dopolnil s predstavniki občinskih skupščin in družbenopolitičnih organizacij v teh občinah.

— Vse OOS morajo redno spremljati razvoj samoupravnih odnosov v svojih delovnih sredinah. Stalno morajo spremljati uresničevanje zapisanih določb v statutih, pravilnikih in ostalih internih aktih, predvsem tistih, ki neposredno opredeljujejo pravice delovnih ljudi in njihov materialni položaj. Enako se moramo dosledno zavzemati za izpolnjevanje sprejetih družbenih obveznosti, ki jih ima delovna organizacija z zakonskimi in drugimi sporazumi.

— Najmanj enkrat letno naj bodo sindikalne organizacije pobudnik, da DS obravnava samoupravne odnose v delovni organizaciji. Enako pa morajo te odnose oceniti najmanj enkrat letno tudi OOS.

— ObSS bo na nivoju občine vsako leto ocenil dosežke na področju razvoja samoupravnih odnosov.

— Naloga sindikata je, da poleg izobraževanja in usposabljanja sindikalnih delavcev vodi tudi skrb za izobraževanje in usposabljanje samoupravljalcev. Zato so OOS dolžne voditi skrb o tem, kako se to realizira v vsaki delov-

ni organizaciji in kako je to zagotovljeno z družbenim dogovorom o družbenem izobraževanju.

— Bolj kot doslej moramo izpostaviti vprašanje odgovornosti in sankcij. Osebna odgovornost neposrednih proizvajalcev je jasno opredeljena, mnogo manj pa je ta odgovornost opredeljena za vodilne in strokovne delavce. Zato se morajo OOS zavzemati, da se odgovornost izpostavi in opredeli s samoupravnimi akti in dosledno izvaja.

— Občinski sindikalni svet bo zaradi politične orientacije in spodbude sindikalnih organizacij in samoupravnih organov pri večji aktivnosti za uveljavljanje ustavnih dopolnil, organiziral konferenco izključno po problematiki nadaljnje krepitve in razvoja samoupravnih odnosov in ustanavljanja TOZD. V ospredje bodo postavljena predvsem tista vprašanja, ki še niso dovolj razčiščena in jasna, pa zato zavirajo hitrejšo uveljavljanje ustavnih dopolnil.

— Občinski sindikalni svet v celoti soglaša in podpira stališča in sklepe II. seje konference ZKS Celje, ki skupaj s sklepi ObSS pomenijo konkretizacijo pri spreminjanju medsebojnih odnosov v naših delovnih organizacijah in z ustanavljanjem TOZD spremembo družbeno-ekonomskih odnosov, ki izhajajo iz ustavnih dopolnil.

VPRAŠANJA S PODROČJA SOCIALNE POLITIKE IN SOCIALNEGA RAZLIKOVANJA

— Sindikati, zlasti pa občinska konferenca ZKS Celje smo za zmanjšanje socialnih razlik, posebno neupravičenih. Občinska konferenca ZKS je te probleme že obravnavala in sprejela vrsto pozitivnih stališč in sklepov.

— Vendar se ta stališča prepočasno uresničujejo, predvsem v smeri zaščite življenjske ravni tistih kategorij zaposlenih, ki imajo najnižje OD in jih stalno na-

raščanje življenjskih stroškov najbolj prizadene.

— Zaradi tega so občinski sindikalni svet kot tudi vse OOS dolžni, da takoj pristopijo preverjanju, kako se ti dogovori in sklepi uresničujejo v delovnih organizacijah ter se skupno z Občinsko konferenco ZKS in ZMS ter samoupravnimi organi dogovorijo za ustrezne akcije.

— Predvsem pa je potrebno začeti izvajati naslednje naloge na tem področju:

— Ker samoupravni sporazumi o delitvi dohodka in osebnih dohodkov v marsičem že vplivajo na zmanjševanje socialnih razlik, je treba, da se sindikati v delovnih organizacijah kot tudi OOS aktivno vključijo pri nadaljnjem usklajevanju le-teh.

— IO OOS so dolžni, da skupaj z OO ZK in ZM ter samoupravnimi organi zagotovijo javne razprave o samoupravnih sporazumih in družbenih dogovorih.

— Identificirati morajo vsakogar, ki sporazumov ne upošteva in tudi primerno ukrepati.

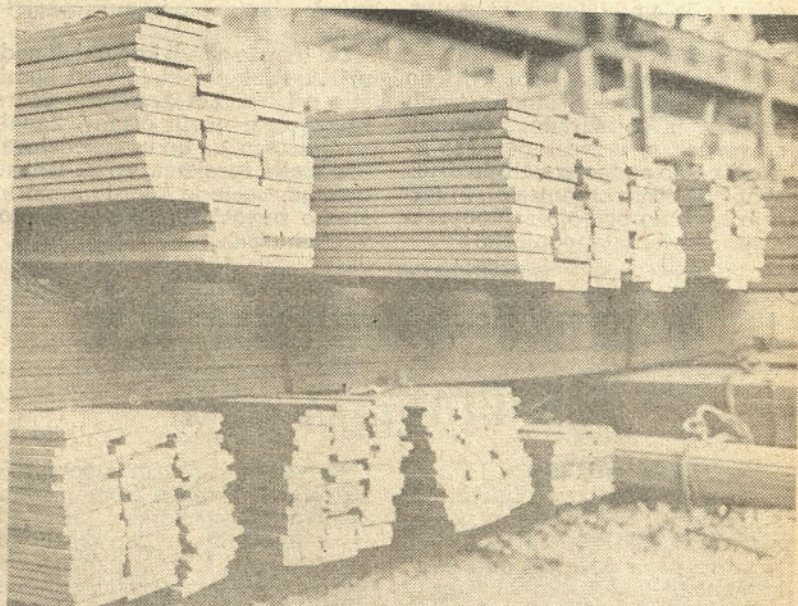
— OOS naj vsaj dvakrat letno obravnavajo prejemke vseh zaposlenih s tem, da posvetijo posebno pozornost potnim stroškom, dnevnicam, provizijam, raznim honorarjem itd., o čemer morajo biti obveščeni vsi delavci.

— Prav tako se morajo IO OOS zavzemati, da vse civilno pravne pogodbe o delu in kooperativnem odnosu s privatniki verificirajo DS. Prejemki posameznikov iz civilno pravnih pogodb (honorarji in podobno) naj se izplačujejo preko delovne organizacije, kjer je prejemnik zaposlen.

— IO OOS mora ob sodelovanju ostalih družbeno-političnih organizacij, zlasti samoupravnih organov, doseči popolno javnost osebnih dohodkov in ostalih prejemkov.

— ObSS bo svoje že začeto akcijo uskladil z Občinsko konferenco ZKS, ki bo v mesecu februarju razpravljala o prekoračitvah samoupravnih sporazumov o delitvi dohodka in OD, o najnižjih in najvišjih OD in o izplačani kilometrinah posameznikov

(Dalje na 7. strani)

Izdelki naše nove valjarne

NALOGE SINDIKATOV

(Nadaljevanje s 6. strani)

preko 15.000 din za leto 1972 na območju občine Celje.

— ObSS v celoti podpira stališča in sklepe Občinske konference ZKS Celje, ki se nanašajo na odpravo nenormalnih ekscesov na področju socialnih razlik in neupravičenega pridobivanja premoženja.

— Skupščina občine Celje naj zagotovi kompleksno spremljanje osebnih prejemkov in drugih dohodkov, ki nimajo značaja OD (dnevnice, potni stroški, provizije itd.).

— Sindikati smo dolžni, da rezultate, ki jih dosegamo na področju zmanjševanja socialnih razlik, češče objavljamo in informiramo javnost o svojem delu — zlasti še v internih glasilih delovnih organizacij.

— Vodstvo OOS naj pospešeno deluje pri ustanavljanju in uveljavljanju organov interne kontrole.

— Vodstva OOS v delovnih organizacijah so dolžna, da se pospešeno formirajo socialni in drugi solidarnostni skladi, ki bodo omogočali socialno varnost delavcev, zlasti delavcev z najnižjimi OD.

— Za ublažitev socialnih razlik morajo OOS ob pomoči ObSS in MO strokovnih sindikatov posvetiti posebno pozornost socialnim dejavnikom in korektivni kot so: otroški dodatek, regresija za stanovanje, štipendije, otroško varstvo, družbena prehrana, regresiranje dopustov, pravice pri zdravstvenem varstvu itd.

— Se posebno se morajo sindikati angažirati na področju stanovanjskega gospodarstva v občini.

— Predvsem se morajo IO OOS zavzeti za izdelavo stanovanjskih programov v delovnih organizacijah, saj je pomanjkanje stanovanj eden izmed ključnih problemov delavcev, o katerem pa tudi sindikati v Celju nismo vodili dovolj brige.

— Potrebne so spremembe v stanovanjski politiki, da se zagotovi več družbenih stanovanj za delavce in da bo delavec dobil pravico do odločanja na tem področju.

— ObSS se mora konkretno angažirati na nivoju občine, da pride čimprej do ustanovitve stanovanjske skupnosti in hkrati s tem do vseh ostalih dogovorov in odlokov na tem področju.

— ObSS bo razpravljal o osnutku zakona o zaposlovanju in socialni varnosti za primer brezposelnosti in posredoval sprejeta stališča vsem OOS.

— Sindikalna vodstva naj preko strokovnih služb v delovnih organizacijah zagotovijo tolmačenje in javno obravnavo o osnutku zakona o zaposlovanju in socialni varnosti za primer brezposelnosti.

— Se vedno je premajhen vpliv delavcev na celotni sistem odločanja in še vedno je čutili pomanjkljivosti samoupravljanja na področju krepitve odgovornosti, preprečevanja samovolje, zlasti pa je čutili odsotnost neposred-

nega vpliva samoupravne baze na vseh ravneh odločanja.

— Vsa navedena vprašanja in drugi solidarnostni ukrepi morajo biti sestavni del razvojne politike sleherne delovne organizacije v naši občini.

IZOBRAŽEVANJE

— ObSS bo skladno z vodstvi OOS in samoupravnimi organi deloval pri nadaljnjem usposabljanju in izobraževanju sindikalnih aktivistov in članov samoupravnih organov v delovnih organizacijah.

— Pripravlja se program seminarjev, ki mora biti predložen do 10. januarja 1973 komisiji za kulturo in izobraževanje pri ObSS.

— Seminar za novoizvoljena sindikalna vodstva in ostale sindikalne aktiviste je predviden takoj po izvolitvi letih (januar—februar).

— Sindikalna vodstva v delovnih organizacijah naj organizirajo družbeno izobraževanje skupno z ostalimi družbeno-političnimi organizacijami, predvsem ZK in ZM. Zavzemati se morajo za izdelavo enotnih programov izobraževanja in usposobiti čim več neposrednih delavcev.

— Vodstva sindikalnih organizacij morajo preveriti, kako se izvajajo sklepi, ki se nanašajo na področje izobraževanja in ki smo jih sindikati v Celju že sprejeli. Gre zlasti za uresničevanje družbenega dogovora o kadrovske politiki in družbenega dogovora o izobraževanju članov družbeno-političnih organizacij in delovnih ljudi.

— Premalo je bilo sistematičnega izobraževanja na področju občine kot tudi v delovnih organizacijah.

— ObSS si bo prizadeval za enotno družbeno-politično izobraževanje v občini, saj bi tako tudi lažje vodili koordinirano kadrovske politiko.

— ObSS mora preko MO strokovnih sindikatov in občinske konference SZDL nadaljevati konkretizacijo »kulturne akcije«.

— V zvezi z večjo aktivnostjo sindikata na področju izobraževanja in kulture je posredovan predlog vodstvom sindikalnih organizacij in vodstvom delovnih organizacij, da v najkrajšem času imenujejo animatorje (organizatorje) za kulturo in izobraževanje v svoji delovni organizaciji.

SPLOŠNI LJUDSKI ODPOR

— Podružabljanje splošnega ljudskega odpora je med osnovnimi nalogami sindikata.

To pa pomeni, da mora biti sleherni delavec seznanjen s koncepcijo za SLO in se vključiti aktivno v priprave.

— Sindikalne organizacije morajo natančno opredeliti svoje naloge na področju SLO v miru in v vojni.

— ObSS mora pospešeno delovati na pripravi za splošni ljudski odpor in realizirati delovni program, ki je predviden do konca leta 1973. V tem smislu zlasti aktivirati komisije za SLO pri ObSS Celje.

ČIČ—KO

20 let prostovoljnega krvodajalstva

V petek 8. junija so se v Domu železarjev na Tehanjih zbrali krvodajalci Železarne Štore in terna, da bi dostojno proslavili Dan krvodajalcev in 20. letnico prostovoljnega krvodajalstva na slovenskem.

Nad 200 članov kolektiva, ki so darovali kri več kot 5-krat je prisostvovalo svečanosti, ko so predstavniki občinskega odbora Rdečega križa in komisije za krvodajalstvo podelili 65 priznanj za služnim krvodajalcem. Podeljenih je bilo 33 priznanj za 5-kratno, 16 za 10-kratno, 6 za 15-kratno, 5 za 20-kratno, 2 za 25-kratno in 4 za 50-kratno darovanje krvi.

Ure, kot posebno nagrado za 50-kratno darovanje krvi pa so prejeli: tovariš Lešek Štefan, Zu-

panc Pepca in Polajžer Franciška. Poleg tega je osnovna organizacija sindikata Železarne Štore in RK Štore izročila ob 20-letnici prostovoljnega krvodajalstva posebna priznanja vsem krvodajalcem, ki so tekom 20 let darovali kri več kot 15-krat. Zahvaljujoč razumevanju samoupravnih organov in uprave podjetja, predvsem pa pripravnosti požrtvovalnih krvodajalcev, pomagati sočloveku v nesreči, je v železarni več kot ena četrtina vseh zaposlenih, vključenih med krvodajalce. Vsi navzoči predstavniki so izrekli priznanje ne samo navzočim krvodajalcem, temveč tudi vsem ostalim, ki še letos niso imeli pogojev za priznanje z željo, da si te pogoje z nadaljnjim humanim delom pridobijo čimprej.

Omahnil je Anton Stojan

Med najvidnejše delavce šamotarne je prav gotovo sodil tudi Anton STOJAN, saj je pustil v tem obratu 35 let pestrega delovanja. Kot devetnajstletni mladenič se je leta 1921 zaposlil v tej tovarni (takrat samostojni) in se z marljivostjo prebijal na vedno zahtevnejša delovna mesta. Delo v zastarelih obratih je bilo izredno težavno, Stojan pa je znal vplivati na delavce, da so vzdržali tudi pri najtežjih delih. Ker so bile

Zato so v šamotarni ustanovili sindikalno podružnico in — podprti po omenjenih forumih — s stavko dosegli zvišanje mezd, pravico do letnega oddiha in druge pravice, zagotovljene z zakonitiimi predpisi, ki jih je poprej vodstvo šamotarne ignoriralo. Stojan je bil takrat kot podpredsednik sindikalne organizacije v šamotarni desna roka predsednika Ivana Flisa, med najvidnejšimi delavskimi zaupniki v celjskem okolišju.

Prišla so leta okupacije in Stojan je bil med prvimi sodelavci OF in Prve celjske čete. Zaradi izdaje sta med mnogimi naprednimi delavci tudi s Flisom kmalu okusila okupatorsko nasilje v celjskih in mariborskih zaporih. Stojan je komaj ušel smrti, Flis pa je moral v taborišče. Odslej je moral biti Stojan previdnejši. Po osvoboditvi ga najdemo med najdelavnejšimi organizatorji proizvodnje in obnove opustošenih obratov ter uvajanju novih odnosov do dela. Ker se je sam povzpел od navadnega delavca do glavnega delovodje, je znal prislusniti zaposlenim in je bil najboljša povezava med upravo in sindikatom ter delavci, med vsemi je bil zelo cenjen. Bil pa je delaven tudi izven tovarne, pri gasilcih in SZDL v Proziški vasi; to delo je nadaljeval tudi po upokojitvi. Potem pa so sledili udarci življenja, bolezen in smrt življenjske družice, sam je zbolel in po operaciji vedno bolj pojemal. Ko so po sto letih obstoja ugašale peči v šamotarni, je ugašalo tudi njegovo življenje in končno 29. maja letos ugasnilo. Kako so ga cenili, je pokazala udeležba ob slovesu v Kompolah in besede, spregovorjene ob njegovem prebranem grobu. Spomin na Antona Stojana bo še dolgo živel med šamotarji, železarji in med številnimi občani, ki so ga poznali in spoštovali.

mezde zelo nizke in so jih po prihodu novega ravnatelja Čerkasova še zniževali, je bil Anton Stojan kmalu med onimi, ki so se potegovali za zvišanje mezd na prejšnjo raven. Ko pri vodstvu tovarne niso uspeli, so se obrnili na Zvezo sindikatov kovinarskih delavcev, zastopstvo v Ljubljani, kjer so naleteli na dober odziv in pomoč pri tov. Francu Leskošku — Luki. Toda posredovanje sindikata, delavske zbornice in sreskega načelstva v Celju, ni zaleglo.

STORSKI ŽELEZAR. Glasilo delovnega kolektiva Železarne Štore — Izhaja vsak mesec — Odgovorni in glavni urednik ing. Stane Ocvirk — Pomočnik urednika Rudolf Uršič — Po mnenju Republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (Št. 421-2/72 z dne 27. 12. 1972) — Tisk: AERO, kemična in grafična industrija Celje.

NEKAJ ZNAČILNOSTI JUGOSLOVANSKEGA POKOJNINSKEGA ZAVAROVANJA

Problematico pokojninskega in invalidskega zavarovanja urejamo po novem v naši državi s 17. dokumenti: zvezni zakon, osem republiških oziroma pokrajinskih zakonov in osem statutov republiških in pokrajinskih skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Upokojenec živi zelo pogosto v skromnih razmerah, vendar ga lahko kljub temu smatramo za enega največjih potrošnikov. Izdatki za pokojnine znašajo namreč letno približno 14 milijard dinarjev, to pa je kar 7,5% narodnega dohodka jugoslovanskega gospodarstva.

Število upokojencev se z leta v leto veča in s tem tudi izdatki za pokojnine. Pred dvanajstimi leti smo za pokojnine porabili približno 2,5% narodnega dohodka jugoslovanskega gospodarstva, medtem ko bomo za letošnje leto morali po predvidevanjih izločiti za to več kot za narodno obrambo in približno toliko, kolikor izdamo za vse šolstvo od osnovnega do univerzitetnega in še za razne oblike poklicnega izobraževanja mladine in odraslih.

Po zadnjih statističnih podatkih je v naši državi nekaj nad milijon 200 tisoč upokojencev. Poleg naraščajočega števila upokojencev lahko ugotavljamo hkrati še naraščanje obsega njihovih pridobljenih pravic. Naš sistem določa npr. usklajevanje pokojnin z osebnimi dohodki aktivnih zavarovancev in njihovo prilagajanje življenjskim stroškom. Še posebej je pomembno določilo novega sistema, da lahko zavarovanci (poleg osnovnih pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki so regulirane na zveznem in republiškem nivoju) samoupravno tj. samostojno odločajo o pogojih za pridobitev pokojnine.

Zvezni zakon je v bistvu plod medrepubliških dogovorov. Ta določa osnovne pravice zavarovancev, ki jih potem natančneje opredelijo še republiški zakoni, medtem ko se končna vsebina, ki kompleksno zajema ves sistem, odraža v statutih skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Vsaka republika ima svojo skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Zanje pa je značilno, da jih upravljajo zavarovanci in upokojenci sami.

Od 1. januarja letos so že v veljavi zvezni in vsi republiški oziroma pokrajinski zakoni o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Glede na to, da statuti še niso bili sprejeti v vseh republikah, je težko predvideti končno podobo novega sistema. Lahko pa rečemo, da bo jugoslovanski upokojenec oziroma zavarovanec vendar obogatil svoj status za novo samoupravno vlogo, da bo sam odločal o pogojih za pridobitev pokojnine.

Naj navedemo nekaj pomembnih novosti, ki so po posameznih republikah različno urejene:

Povsod so poostri pogoje za zaposlovanje upokojencev. Rešitve pa so različne. V glavnem gre za to, da so jim med ponovno ali dodatno zaposlitvijo omejene pravice do pokojnine.

V Bosni in Hercegovini uvajajo nenastavnejši princip. Med zaposlitvijo s polnim ali nepolnim delovnim časom preneha izplačevanje pokojnin. To velja prav ta-

ko za vse tiste, ki opravljajo samostojne dejavnosti in so iz tega naslova socialno zavarovani. Nova pravila so uveljavili s 1. 4. letos. Prvo tromesečje so vzeli za nekakšno predhodno obdobje za podjetja, da si poiščejo nove delavce za delovna mesta, ki jih upokojenci zapuščajo; za upokojence pa, da razmislijo, kaj se jim bolj izplača.

Na Kosovem so pogoji izredno ostri. Pokojnino odvzamejo vsem upokojencem za ves čas trajanja zaposlitve. Nekoliko ugodnejši so pogoji za tako imenovane svobodne dejavnosti. Tem ljudem preneha pokojnina šele tedaj, če gre za edino ali glavno dejavnost. Nove ukrepe so uveljavili na Kosovem že z novim letom.

Slovenija je po razvitosti na »nasprotni strani«, zato je tudi status zaposlenih upokojencev drugače urejen. Še naprej bo ostala pokojnina neokrnjena, če skupaj z dodatnim dohodkom zaposlenega upokojenca ne bo presegala vsote dvokratnega poprečja osebnega dohodka v prefektem letu. Ta je npr. lani znašal 1.935 dinarjev, kar pomeni, da je znesek 3.870 tista meja, od katere naprej se bo pokojnino postopno zniževalo, vendar največ za 50%. Lestvica tega zmanjševanja je določena z družbenim dogovorom.

Na Hrvaškem je predviden relativno podoben režim, vendar ga bodo uresničevali šele po 30. juniju. Medtem pa pripravljajo družbeni dogovor, ki bo med drugim določal tudi pogoje za ponovno ali dodatno zaposlitev upokojencev s polno pokojninsko dobo. Tistim pa, ki imajo krajšo delovno dobo, invalidskim upokojencem in družinskim upokojencem bodo med ponovno zaposlitvijo pokojnino ukinili.

Prav tako preneha med zaposlitvijo na področju ožje Srbije izplačevanje pokojnin ne glede na čas upokojitve: pred 1. januarjem letos ali po njem. Družbeni dogovor pa lahko naknadno določi izjemo za nekatere kategorije

upokojencev, ki se zaposlijo pod posebnimi pogoji, da jim v tem času pripada zmanjšana ali polna pokojnina. Enako velja za pokrajino Vojvodino.

V Črni gori in Makedoniji so v zakonskih predpisih sprejeli merila socialnega značaja:

— če se črnogorski upokojenec želi zaposliti, mora izbirati med plačo in pokojnino, vendar je republiški skupnosti prepuščeno, da s svojimi akti določi pogoje, pod katerimi lahko izplačujejo del pokojnine, ne pa tudi pokojnine v polnem obsegu. Vendar to dopuščajo samo začasnim invalidskim upokojencem. Tudi starostni upokojenci lahko delajo, če njihova pokojnina ne presega določene višine. To pa mora šele določiti pokojninska skupnost;

— tudi v Makedoniji predvidevajo izplačevanje samo dela pokojnine, če se njen uživalec zaposli. Vendar ta pravica ne gre vsem enako. Velja le za tiste s polno pokojninsko dobo in za tiste, ki jim je pokojnina manjša od poprečnega osebnega dohodka v republiki.

So pa še druge pomembne razlike glede ureditve posameznih vprašanj iz področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja po posameznih republikah. Vojvodinska zakonodaja prizna npr. v delovno dobo čas zaposlitve v bivših kmetijskih delovnih zadrugah, medtem ko ostale zakonodaje tega ne priznajo. V Sloveniji je predvidena pod določenimi pogoji možnost pokojninskega zavarovanja kmetov kooperantov. Zakonodaja iz drugih republik tega ne predvideva. Ali npr. v Sloveniji se po statutu pokojninskega in invalidskega zavarovanja razvrščajo upokojenci v posebne kvalifikacijske skupine, pri katerih ima vsaka skupina določeno zgornjo in spodnjo mejo pokojnine. To pomeni, da pri odmeri pokojnine tu ni važna le višina osebnega dohodka zavarovanca v določenem obdobju, de-

lovna doba itd., temveč tudi to, v kakšno kvalifikacijsko skupino bo razvrščen zavarovanec, ki gre v pokoj. V Bosni in Hercegovini pa imajo tu določen le splošen limit pokojninskih osnov, s tem, da bolj podrobno to vprašanje uredijo z družbenim dogovorom.

Zakonodaja Bosne in Hercegovine, Hrvaške in Slovenije med drugim predvideva, da teče delavcem, ki so bili odpušteni z dela »kot tehnološki višek«, še naprej delovna doba tudi v času nezaposlenosti, medtem ko ostale republike in pokrajine tega ne predvidevajo. Različno je urejeno tudi vprašanje izdatkov za prispevke iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Po statutu Slovenije je določeno, da krijejo prispevke za pokojninsko zavarovanje za to kategorijo nezaposlenim delavcem delovne organizacije same, medtem ko sta se Hrvaška in BiH odločili, da plačajo neomejene prispevke zavodi za zaposlovanje. Srbija priznava tudi dvojno pokojninsko delovno dobo za vojna leta v vojnah leta 1912 in 1918, medtem ko se to v drugih republikah ne prizna. Makedonija pa za razliko od ostalih priznava v pokojninsko delovno dobo tudi čas tistim, ki so se udeležili povojne vstaje v Grčiji.

Slovenija je edina uredila vprašanje pokojnin za tiste, ki so po izpolnjeni 40. oziroma 35-letni pokojninski dobi še naprej ostali v delovnem razmerju s tem, da se takim upokojencem za vsako nadaljnje leto podaljšanja dela prizna 1% povečanja za pokojnine, vendar največ za 5%.

Ves nadaljnji razvoj tega pomembnega področja socialne politike bo — kot je že rečeno — odvisen še od statutov posameznih republik, predvsem pa od tega, kako bodo predvidene samoupravne oblike zaživele v praksi.

(Iz informacij Republiškega sveta ZSS)

PRAVILNIK O ODGOVORNOSTI

(Nadaljevanje z 11. strani)

glede na nove kršitve delovne dolžnosti.

VROČANJE

Vsako morebitno spremembo svojega bivališča mora delavec v treh dneh po nastali spremembi sporočiti pristojni službi delovne organizacije. Če delavec te svoje dolžnosti ni izpolnil, ni dolžnost organizacije, da bi iskala delavčev točen naslov.

Vse kar je v zvezi s postopkom: vabila, obvestila, odločbe in druge listine, je treba delavcu vročiti osebno.

Kako se opravi osebna vročitev? Delavcu se vroči pisanje na njegovem delovnem mestu proti podpisu v dostavni knjigi ali proti podpisu povratnice ali proti potrditvi s podpisom na originalu pisma, katerega drugopis se delavcu vroči. Če takšna vročitev ni možna na delovnem mestu, se mu pisanje pošlje po pošti priporočeno s povratnico na zadnji naslov, katerega je dal delovni organizaciji.

Kako se opravi nadomestna vročitev? Kadar delavec pošiljke noče sprejeti ali pa če njegov naslov ni znan, se mu pošiljka vroči nadomestno. To nastopi torej tedaj, če delavec odkloni podpis, s katerim bi potrdil prevzem pošiljke, v dostavni knjigi, povratnici ali na originalu pisanja. V tem primeru se torej pisanje, ki je delavcu namenjeno, objavi na oglasni deski ali na drugem vidnem mestu, ki je splošno in običajno dostopno. O nadomestni vročitvi se delavca obvesti.

Rok vročitve? Vabila, obvestila in druge podobne pošiljke, je treba vročiti tako, da bo imel vsaj pet dni časa za pripravo od prejema vabila do zaslišanja ali obravnave.

ORGANI V POSTOPKU ZARADI UGOTAVLJANJA KRŠITVE DELOVNIH DOLŽNOSTI

Po delovni skupnosti pooblaščen predstavnik začne postopek na predlog, uredi ustrezno glede obravnave, zastopa pred organi zahtevek glede obravnave.

Delavcu, katerega kršitev delovne dolžnosti ugotavlja organ, se mora v roku 5 dni pred obravnavo poslati vabilo, v katerem se

mora navesti kraj, dan in čas ter navedbo razloga za obravnavo, da ima lahko zagovornika ter opozorilo, da bo potekala obravnava v odsotnosti delavca, če brez utemeljitve vzroka ne bo prišel na obravnavo.

Kateri so organi za vodenje postopka in izrekanje ukrepov?

1. Komisija za kršitve delovnih dolžnosti pri svetih enot;
2. Komisija za delovne odnose in kršitve delovnih dolžnosti pri Delavskem svetu tovarne;
3. Odbor za kadrovsko-socialne zadeve;
4. Delavski svet tovarne.

Kakšne so pristojnosti teh organov?

Komisija pod 1. obravnava in izreka ukrepe delavcem do vključno XXI. ranga in lahko predlaga za delavce do navedenega ranga tudi izključitve.

Komisija pod 2. obravnava in izreka enako kot komisija pod 1. za delavce od XXII. ranga navzgor, vključno lahko predlaga tudi izključitve, razen tega pa obravnava pritožbe in sklepe o njih zoper odločbe, ki jih je izrekla komisija pod 1.

Odbor za kadrovsko-socialne zadeve (3.) obravnava predloge in sklepe o njih, katere mu dajejo komisije pod 1. in 2.

Delavski svet tovarne (4.) rešuje pritožbe zoper ukrepe, ki jih je na I. stopnji izrekla komisija za kršitev delovnih dolžnosti in delovne odnose pri DST in pritožbe, zoper ukrepe izključitve, ki jih je izrekel odbor za kadrovsko-socialne zadeve.

KRŠITVE DELOVNIH DOLŽNOSTI se delijo na **lažje, hujše** in **posebno hude**.

Med lažje štejejo: zamujanje na delo, predčasno odhajanje, neupravičeno zapuščenje delovnega mesta, uporaba nedovoljenih mest ob prihodu in odhodu iz tovarne, zamujanje roka izvršitve delovne naloge, površno delo s škodljivo posledico, nepristojno vedenje do sodelavcev, malomarnost pri delu, enodneveni neupravičeni izostanek z dela, opustitev pravočasnega sporočila o izostanku z dela, prisvajanje delovnih sredstev ali materiala manjše vrednosti, odklonitev delovne naloge, povzročitev manjše materialne škode podjetju, prepre-

vanje ali onemogočanje dela drugemu delavcu, obrekovanje sodelavca, opravljanje zasebnega dela za sebe ali drugo osebo, neupravičena odklonitev dela v podaljšanem delovnem času, če je določeno v ustreznem splošnem predpisu.

Med hujše štejejo: neupravičeni izostanek z dela 2 dni zapored, ponavljajoče zanemarjanje delovnih dolžnosti, malomarno, neodgovorno, nestrokovno izvrševanje nalog oziroma dolžnosti, neupoštevanje varnostnih ukrepov, kršitev predpisov o poslovni tajnosti, opuščanje ukrepov zoper delavca, ki ne upošteva uporabe zaščitnih sredstev na delu, zlonamerno širjenje trditve o razmerah v delovni organizaciji, razgrajanje, povzročanje nereda, opustitev dolžnosti odgovornega delavca, da odstrani vinjenega delavca, vsa dejanja, ki so naperjena zoper delovni red, organizacija dela, tehnološki postopek in disciplino, opuščanje ali zavlačevanje zdravljenja med bolniškim staležem, opravljanje dela v korist tretje osebe in škodo podjetja, s tem, ko se uporabljajo sredstva tovarne, prilaščanje orodja in materiala v vrednosti od 50 do 500 din, odtujevanje ali nabavljanje sredstev delovne organizacije brez privoljenja po sklepu ustreznega organa, ponovni prekršek v razdobju 3 mesecev, potem ko mu je bil že izrečen ukrep, prikrivanje poškodb na delovnih sredstvih, opustitev prijave delovne nesreče, ponarejanje zapisnikov, sklepov, odločb in drugih aktov samoupravnih organov v podjetju, prihod na delo v vinjenem stanju, popivanje med delom, zavestno dajanje napačnih podatkov ali izjav, ki so pomembni za potek postopka, povzročanje nereda, pretepa, sodelovanje v pretepu, nemoralnost, opuščanje kontrole kot službene dolžnosti, preprečevanje izvrševanja delovne naloge drugemu z uporabo sile, vsaka kršitev določil splošnih aktov, razgrajanje in povzročanje nereda v tovarni s posledico telesnih poškodb.

Posebno hude kršitve delovnih dolžnosti: nepooblaščen dajanje podatkov nepoklicanim osebam o poslovanju delovne organizacije, ki ji s tem nastane škoda, omejevanje samoupravnih pravic delavcev, povzročanje škode na sredstvih podjetja zaradi velike malomarnosti ali z naklepom, pridobivanje neupravičene premoženjske koristi na škodo podjetja v zvezi s svojim delom, koristoljubna zloraba položaja ali pooblastil, zloraba voljene funkcije v samoupravnem organu, z namenom pridobiti si korist, zavajanje samoupravnih organov s strani strokovne osebe z dajanjem nestrokovnih ali lažnih poročil, vsako dajanje ali opustitev, ki lahko povzroči nevarnost za življenje in zdravje ljudi v delovnem procesu, izdajanje poslovnih skrivnosti, dejanje ki se po kazenskem zakoniku šteje kot kaznivo dejanje, povzročitev velike materialne škode podjetju, poneverbe, neupravičeni izostanki z dela v trajanju nad 2 dni, samovoljno prenehanje dela brez upoštevanja odpovednega roka, zaporedno večkratno ponavljanje lažjih ali ponovitev hujših kršitev delovnih dolžnosti.

Kaj je »povratek«?

O povratku govorimo takrat,

kadar je bil prekršek storjen ponovno, še preden je potekel rok, ko se ukrep izbrše iz evidence. Povratni prekršek ima za posledico stopnjevanje ukrepa, ker namreč dokazuje, da prejšnji ukrep ni dosegel nameravanega vzgojnega učinka.

UVEDBA POSTOPKA IN PRIPRAVLJALNI POSTOPEK

Postopek za ugotavljanje kršitve delovne dolžnosti uvede predsednik organa, ki je pristojen za ugotavljanje kršitve.

Predlog za uvedbo postopka posreduje organu — predsedniku organa — po uradni dolžnosti delovodja, obratovodja, vodja sklopa, ali sektorja, predlaga pa ga tudi lahko vsak drug delavec, zaposlen v tovarni, če ugotovi, da je bila kršena delovna dolžnost.

Kadar se daje zahtevek za uvedbo postopka, je treba navesti osebne podatke osebe, katero se prijavlja, kratek opis kršitve delovne dolžnosti, katero se mu očita, predlog, kateri dokazi naj se preskrbijo v pripravljalnem postopku.

Če si delavec vzame zagovornika, je treba le-temu omogočiti sodelovanje v pripravljalnem postopku.

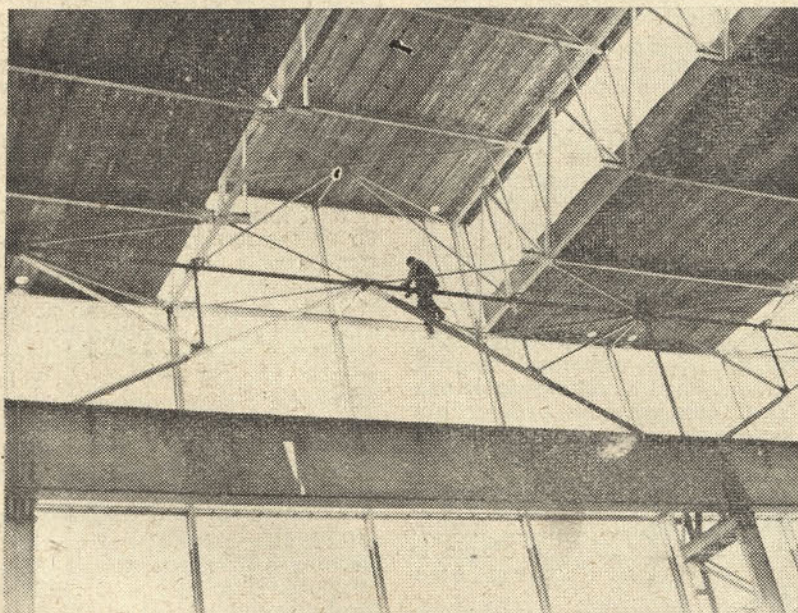
(Nadaljevanje v naslednji št.)

— Vidiš, ti si lahko miseln, jaz pa naj odgovarjam kot za pametnega.

Pa bo novi pravilnik veljal tudi za nas?

Ali je to res junaštvo? Kako bi lahko svojim otrokom pojasnil zakaj toliko tvega?

